

Endringer i pensum i SOS2100

Den viktigste endringen er at vi har økt pensumomfanget fra 748 sider til 974 sider. Det er spesielt tre temafelt som har økt i omfang. Det ene er tekster om nærmiljøets betydning for prosesser knyttet til sosial ulikhet. Tekster om etnisk og sosial segregering, samt eventuelle effekter av slik ulikhet. Det andre er tekster om klassereiser. Dette fordi sosial mobilitet stort sett har vært representert ved kvantitative bidrag og få kvalitative. Vi øker også litteraturen om debatten omkring «klassers død». Dette temaet har i hovedsak vært dekket av Botteros lærebok til nå, de nye artiklene vil gi mer inngående kjennskap til viktig kritikk av klasseanalyser.

Generelt ønsker vi å ha mer om kjønn og etnisitet, derfor har vi blant annet lagt til pensum om segregering og nabolageffekter. Dette blir nå dekket av to forelesninger i motsetning til våren 2011 da det kun var en felles forelesning på dette. May-Len Skilbrei skal ha forelesningen om kjønn. Etnisitets- og kjønnsspørsmål trekkes også inn i andre forelesninger, for eksempel i forelesningene om klassiske perspektiver, utdanning og mobilitet.

Vi har også lagt til en forelesning for å dekke alle de viktigste temaene godt nok. Det blir totalt 11 forelesninger. Ellers er det noen mindre justeringer. To bidrag går ut.

Introduksjon

Her legger vi til introduksjonskapitlet i boka Klassebilder. Dette er en kortfattet innføring som tenkes å supplere Bottero og Scott samtidig som den peker videre til mange av de andre pensumbidragene som finnes i samme bok.

Dahlgren, Kenneth & Ljunggren, Jørn (2010) – Klasse: begrep, skjema, debatt. I Dahlgren, K. og J. Ljunggren *Klassebilder. Ulikhet og sosial mobilitet i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget. 15 sider.

Utdanning

Van Werfhosts artikkel om kulturell kapital erstattes av Andersen og Hansen (2011). Artikkelen burde gi en god oversikt over deler av utdannings sosiologien som anvender begrepet kulturell kapital. En annen fordel er at analysene er gjort på norske data. De viser blant annet at sosial bakgrunn forbundet med mye kulturell kapital i hjemmet har stor innvirkning på barns karakterer i grunnskolen og på vgs. Artikkelen drøfter også hvordan begrepet om kulturell kapital best kan forstås og nyttegjøres i slik forskning. Denne er tilgjengelig på nett.

[Andersen, Patrick Lie and Marianne Nordli Hansen. 2011. "Class and Cultural Capital—The Case of Class Inequality in Educational Performance." *European Sociological Review*. 15 sider](#)

Vi henter inn Goldthorpes artikkel "Class analysis and the reorientation of Class Theory..." Denne har tidligere vært pensum på dette kurset, men ble tatt ut siden samme artikkel ble brukt på SOS4011. Nå går den trolig ut der, så vi ønsker å ta den inn her. Grunnen er at artikkelen gir god innsikt i Goldthorpes klasseforståelse og hans forsøk på å innlemme RAT i ulikhetsanalyser. Etter vår mening burde studentene få innsikt i dette perspektivet på bachelor da dette utgjør en sterk strømning innen ulikhetssosiologien.

Goldthorpe, John H. (1996), "Class Analysis and the Reorientation of Class Theory: The Case of Persisting Differentials in Educational Attainment." *The British Journal of Sociology* 47 (3):481-505.(24 sider) [Tilgjengelig online](#)

Klassereiser

Tre artikler om klassereiser legges til. Mats Trondmans kapittel i boka Klassebilder kobler det subjektive i individuelle klassereiser med større samfunnsmessige endringer, belyst ved hans egen families "rise and fall". Lars Ove Seljestads kapittel tar også utgangspunkt i det subjektive ved klassereisen, men dette bidraget ser nærmere på det biografiske som kunnskapskilde. Begge disse bidragene er altså i boken Klassebilder som studentene uansett må kjøpe. I tillegg til dette inkluderer vi en kvalitativt basert artikkel av Reay og Crozier som tar for seg studenter med arbeiderklassebakgrunn som går på eliteuniversiteter, og deres tilpasning og suksess der. Bidragene skal knyttes opp, og diskuteres, mot en rekke andre pensumartikler, bl.a. Goldthorpe, Skilbrei, Hansen & Wiborg og Prieur & Rosenlund.

Trondman, Mats (2010) – Ubegripelig ting. Når livsbaner stiger og faller. I Dahlgren, K. og J. Ljunggren *Klassebilder. Ulikhet og sosial mobilitet i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget. 13 sider.

Seljestad, Lars Ove (2010) – I begynnelsen var klassereisa. I Dahlgren, K. og J. Ljunggren *Klassebilder. Ulikhet og sosial mobilitet i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget. 11 sider.

[Reay, D., G. Crozier, et al. \(2009\). "Strangers in Paradise?" *Sociology* 43\(6\): 1103-1121. – 18 sider.](#)

Nærmiljø (nabolag/skoler)

Et av nøkkelbegrepene i Botteros lærebok er differential association. Vi ønsker å ta inn artikler som er tematisk relatert til dette, men også noen har et noe annet utgangspunkt og som kommer til andre konklusjoner enn hva Bottero og co gjør.

Vi ønsker å ta inn en tekst av Duncan & Duncan. Artikkelen er en av de tidligste og aller mest betydningsfulle bidragene om sosial og etnisk segregering.

[Duncan, Otis Dudley, & Beverly Duncan \(1955\), "Residential Distribution and Occupational Stratification." *American Journal of Sociology* 60 \(5\):493-503.](#)

Ottosen har gjort en kvalitativ studie i to bydeler i København med hhv arbeider- og overklasse preg/befolkning. Hun undersøker i hvilken grad lokalområdene innbyr til forskjelligartede erfaringer med det familiære. Hun finner at de privilegerte har sterkere sammenkobling mellom det familiære og lokalområdet, mens det er svakere for arbeiderklassen. Det er altså delvis ulik stedstilknytning for de to gruppene.

Ottosen, May Heide (2009) '[A Sense of One's Place: Residentale erfaringer i arbeider- og overklassen](#)', *Sosiologisk Tidsskrift*, vol: 17, nr: 01, sider: 41-69, Oslo

Mayer og Jencks artikkel oppsummerer også forskning på området. Det vises til manglende støtte for at nabolag har betydning for skoleprestasjoner, utdanningsnivå, ungdomskriminalitet og tidlig arbeidsdeltakelse.

[Mayer, Susan E., & Christopher Jencks \(1989\), "Growing Up in Poor Neighborhoods: How Much Does It Matter?" *Science* 243 \(4897\):1441-1445.](#)

Fekjær og Birkelunds artikkel har vært pensum på SOS4100, men vil ikke bli brukt igjen. Vi tar den inn her siden den på en god måte gir innblikk i norsk forskning på skoleeffekter. Har betydningen av skolers etniske sammensetning noe å si for prestasjonene og utdanningsvalgene til elever i vgs? Konklusjonen av denne studien viser at sosial sammensetning (foreldrenes utdanning) har mer å si enn etnisk sammensetning.

[Fekjær, Silje Noack, & Gunn Elisabeth Birkelund \(2007\), "Does the Ethnic Composition of Upper Secondary Schools Influence Educational Achievement and Attainment? A Multilevel Analysis of the Norwegian Case." *Eur Sociol Rev* 23 \(3\):309-323. 15s](#)

Kjønn og ulikhet

I tillegg til bidragene vi har om kvinner og klasse, ønsker vi å ha med noe om menn og arbeiderklasse-maskulinitet. Skilbrei, som har forelesningen, har anbefalt en artikkel av Nayak om unge menn med arbeiderklassebakgrunn. Hvordan kan man forstå deres fritidsaktiviteter, verdier, holdninger og praksiser i et postindustrielt samfunn? Nayak finner at klasse fremdeles er retningsgivende for mange av informantenes praksiser. Artikkelen er også et godt eksempel på kulturalistisk klasseanalyse.

[Nayak, Anoop \(2006\), "Displaced Masculinities: Chavs, Youth and Class in the Post-industrial City." *Sociology* 40 \(5\):813-831.](#)

Bourdieu

Vi erstatter Østerbergs innledning i Distinksjonen med en Bourdieu-tekst fra 1985: «Social space and the genesis of groups» Denne gir en meget bra framstilling av Bourdieus syn ifølge Magne Flemmen som skal ha forelesningen.

[Bourdieu, Pierre \(1985\) 'Social space and the genesis of groups' *Theory and Society*](#)

[Volume 14, Number 6, 723-744, DOI: 10.1007/BF00174048](#)

Kulturell klasseanalyse og identitet

Denne bolken utvides relativt mye. Debatten om klasseanalysens fortsatte relevans og senmodernitetens individualisering er noe studentene bør kjenne til. For å gi en introduksjon til denne benyttes et utdrag fra Ulrich Becks bok *Risk society*, samt en kritikk av Becks posisjon av Will Atkinson. Det finnes ytterligere to bidrag til debatten fra de nevnte aktørene, og disse vil legge ut som frivillig tilleggslitteratur. Også to klassiske bidrag om "the death of class" inkluderes på pensum. Clark og Lipsets artikkel fra 1991 er sentral, og legger opp til at *klasse* er et utdatert begrep som ikke fanger opp moderne former for sosial ulikhet. Et slags tilsvar til dette kommer fra Hout, Brooks og Manza, som trekker motsatte konklusjoner.

Clark, Terry N., Seymour M. Lipset (1991) "Are social classes dying?" *International Sociology* December 1991 vol. 6 no. 4 397-410, <http://iss.sagepub.com/content/6/4/397.full.pdf+html>, 14 s

Hout, Mike, Clem Brooks & Jeff Manza (1993) "The persistence of classes in post-industrial societies", *International Sociology* September 1993 vol. 8 no. 3 259-277, <http://iss.sagepub.com/content/8/3/259.full.pdf+html> 19 s

Pensum/læringskrav (SOS2100 - Vår 2012)

Bottero, Wendy (2005): *Stratification: Social division and inequality* 3-14 og 32-259. 239 side

Scott, John (1996): *Stratification and Power* (kap 1, 2, 3, 4, 5 og 7) 1-157 187-225 224. 195 sider

Dahlgren, Kenneth og Ljunggren, Jørn red. (2010): *Klassebilder: Ulikhet og sosial mobilitet i Norge*. Universitetsforlaget. Utdrag er spesifisert under. [427 sider](#)

Artikler og bokkapitler:

Birkelund, Gunn Elisabeth (2010) "Klasse og kjønn", 58-70 i Klassebilder. 12 sider

* Bourdieu, Pierre (1985): "The Forms of Capital". 241–258 i Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education, ed. JG Richardson. 17 sider

* Bourdieu, Pierre (1995): "Forfatterens forord" i Distinksjonen, Pax forlag, 1995. 14 sider.

* Crompton, Rosemary og Scott, John (2005): "Class Analysis: Beyond the Cultural Turn", 186-203 i Rethinking Class: Culture, Identity and Lifestyle. 17 sider

[Devine, Fiona \(1998 Class Analysis and the Stability of Class Relations 23-42\)](#). 19 sider

Field Code Changed

Elstad, Jon Ivar (2010): "Klassedifferensier i helse: Et spørsmål om arbeid?", 98-108 i Klassebilder. 10 sider

Fejkær, Silje B. (2010) "Klasse og innvandrerbakgrunn: To sider av samme sak?", 84-97 i Klassebilder. 13 sider

Flemmen, Magne (2010) "Lukning i overklassen", 228-239 i Klassebilder. 11 sider

Hansen, Marianne Nordli og Wiborg, Øyvind. (2010): "Klassereisen - mer vanlig i dag?" 197-212 i Klassebilder. 15 sider

Hjellbrekke, Johs og Olav Korsnes (2010): "Nedtur. Ein analyse av deklassering i to norske etterkrigskohortar". 213-226 i Klassebilder. 13 sider

[Kingston, Paul W. \(2001\) The Unfulfilled Promise of Cultural Capital Theory. 88-99](#). 11 sider

Field Code Changed

[Lareau, Anette \(2002\) Invisible Inequality: Social Class and Childrearing in Black Families and White Families, 747-776](#). 29 sider

Formatted: English (United States)

Field Code Changed

Orupabo, Julia (2010): "En klassereise nedover", 71-83 i Klassebilder. 12 sider.

Prieur, Annick og Rosenlund, Lennart (2010): "Danske distinksjoner", 111-128 i Klassebilder. 17 sider

Ringdal, Kristen (2010): "Sosial mobilitet", 185-195 i Klassebilder. 10 sider

* Savage, Mike og Devine, Fiona (2005): "The Cultural Turn, Sociology and Class Analysis", 1-23i Rethinking Class: Culture, Identity and Lifestyle. 22 sider

*Skilbrei, May-Len (2005): "Klasse, etnisitet og kjønn som erfaringer: Om å være vanlig, arbeidsom og anstendig", 50-68 i Sosiologi i dag, 35, nr 4. 18 sider

Skilbrei, May-Len (2010): "Den som står med begge beina planta på jorda står stille: Om kjønn og klassereiser", 43-57 i Klassebilder. 14 sider

[van de Werffors, Herman G \(2010\): Cultural capital: strengths, weaknesses and two advancements 157-169. 12 sider](#)

[Wright, Erik Olin \(1997\) Conceptualizing the interaction of class and gender 115-124 . 9 sider](#)

[* Østerberg, Dag \(1995\): "Innledning", i Bourdieu, Pierre, Distinksjonen, Pax forlag, 1995. 19 sider](#)

SUM-SIDER 748

Nytt:

[Andersen, Patrick Lie and Marianne Nordli Hansen. 2011. "Class and Cultural Capital—The Case of Class Inequality in Educational Performance." *European Sociological Review*. 15 sider](#)

[Atkinson, Will \(2007\) "Beck, individualization and the death of class: a critique.", i *British journal of Sociology*, Volume: 58, Issue: 3, Pages: 349-366 <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1468-4446.2007.00155.x/pdf> 17 s](#)

[Beck, Ulrich \(1986/1992\) "Beyond Status and Class?", i *Risk Society*, pp 91-102 – 11s](#)

[Bourdieu, Pierre \(1985\) 'Social space and the genesis of groups' *Theory and Society* Volume 14, Number 6, 723-744, DOI: 10.1007/BF00174048, 22s](#)

[Clark, Terry N., Seymour M. Lipset \(1991\) "Are social classes dying?" *International Sociology* December 1991 vol. 6 no. 4 397-410, <http://iss.sagepub.com/content/6/4/397.full.pdf+html>, 14 s](#)

[Dahlgren, Kenneth & Ljunggren, Jørn \(2010\) – Klasse: begrep, skjema, debatt. I Dahlgren, K. og J. Ljunggren *Klassebilder. Ulikhet og sosial mobilitet i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget. 15 sider.](#)

[Duncan, Otis Dudley, & Beverly Duncan \(1955\), "Residential Distribution and Occupational Stratification." *American Journal of Sociology* 60 \(5\):493-503.](#)

[Fekjær, Silje Noack, & Gunn Elisabeth Birkelund \(2007\), "Does the Ethnic Composition of Upper Secondary Schools Influence Educational Achievement and Attainment? A Multilevel Analysis of the Norwegian Case." *Eur Sociol Rev* 23 \(3\):309-323. 15s](#)

[Goldthorpe, John H. \(1996\), "Class Analysis and the Reorientation of Class Theory: The Case of Persisting Differentials in Educational Attainment." *The British Journal of Sociology* 47 \(3\):481-505.\(24 sider\) Tilgjengelig online](#)

[Hout, Mike, Clem Brooks & Jeff Manza \(1993\) "The persistence of classes in post-industrial societies", *International Sociology* September 1993 vol. 8 no. 3 259-277, <http://iss.sagepub.com/content/8/3/259.full.pdf+html> 19 s](#)

[Mayer, Susan E., & Christopher Jencks \(1989\), "Growing Up in Poor Neighborhoods: How Much Does It Matter?" *Science* 243 \(4897\):1441-1445. 5s](#)

[Nayak, Anoop \(2006\), "Displaced Masculinities: Chavs, Youth and Class in the Post-industrial City." *Sociology* 40 \(5\):813-831., 19s](#)

Field Code Changed

Formatted: English (United States)

Formatted: English (United States)

Formatted: English (United States)

[Ottosen, Mai Heide \(2009\), 'A Sense of One's Place: Residentale erfaringer i arbejder- og overklassen', Sosiologisk Tidsskrift, vol: 17, nr: 01, sider: 41-69, Oslo, 28s](#)

[Reay, D., G. Crozier, et al. \(2009\). "'Strangers in Paradise?'" Sociology 43\(6\): 1103-1121. – 18 sider.](#)

[Seljestad, Lars Ove \(2010\) – I begynnelsen var klassereisa. I Dahlgren, K. og J. Ljunggren *Klassebilder. Ulikhet og sosial mobilitet i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget. 11 sider.](#)

[Trondman, Mats \(2010\) – Ubegripelig ting. Når livsbaner stiger og faller. I Dahlgren, K. og J. Ljunggren *Klassebilder. Ulikhet og sosial mobilitet i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget. 13 sider.](#)

[257 nye sider](#)

[Sum totalt: 974 sider](#)

Field Code Changed

Formatted: Danish (Denmark)

Formatted: Norwegian, Bokmål (Norway)

Formatted: Norwegian, Bokmål (Norway)

SOS2100 Ulikhet: klasse, kjønn og etnisitet: Foreløpig oversikt over forelesninger og pensum.

1. Intro: klassikerne I	Jørn Ljunggren		Kap 1 og 3 i Bottero, Kap 1,2,3,4 og 5 i Scott. Kap 1 i Klassebilder
2. Klassikerne II (+kritikk)	Jørn Ljunggren		(som over) +kap 4 i Bottero
3. Kjønn	May-Len Skilbrei		Kap 7 i Bottero. Skilbrei (2005). Wright (1997). Birkelund (2010). Nayak (2006) .
4. Etnisitet	Patrick Lie Andersen		Kap 6 i Bottero. Orupabo og Fekjær i Klassebilder. Fekjær & Birkelund (2007) . Duncan & Duncan 1955 , Mayer & Jencks 1989
5. Pierre Bourdieu	Magne Flemmen		Bourdieu 1985a, 1985b og 1995, Prieur og Rosenlund 2010, Bottero kap 9
6. Kulturell klasseanalyse og identitet	Magne Flemmen		Kap 8 og 13 i Bottero. Savage og Devine; Crompton og Scott (2005) i kompendium. Beck 1986/92 (kompendium). Atkinson 2007
7. Deloppsummering/Heise	Jørn Ljunggren/Patrick Lie Andersen		Kap 5, 9 og (10) 11 i Bottero. Kap 7 i Scott.
8. Utdanning	Patrick Lie Andersen		Kingston (2001), Andersen & Hansen (2011) , Lareau (2002), Bourdieu (1985), Goldthorpe (1996) , Devine (1998)
9. Sosial mobilitet	Patrick Lie Andersen		Kap 12 og 14 i Bottero. Ringdal, Hansen/Wiborg (2010), Hjellbrekke/Korsnes, Flemmen, Orupabo i Klassebilder.
10. Klassereise	Jørn Ljunggren		Kap 12 i Bottero. Trondmann (2010) , Seljestad (2010) , Reay (2009) ,
11. Oppsummering	Jørn Ljunggren/Patrick Lie Andersen		Kap 7 i Scott. Savage og Devine; Crompton og Scott (2005) i kompendium. Bottero Kap 14.